

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 10. oktober 2022
(OR. en)

Interinstitutionel sag:
2012/0299(COD)

10521/22
ADD 1

LIMITE

SOC 394
GENDER 117
ECOFIN 651
DRS 32
CODEC 970

UDKAST TIL RÅDETS BEGRUNDELSE

Vedr.: Rådets førstebehandlingsholdning med henblik på vedtagelse af EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV om en mere ligelig kønsfordeling blandt ledelsesmedlemmer i børsnoterede selskaber og tilhørende foranstaltninger

– Udkast til Rådets begrundelse

I. INDLEDNING

1. Europa-Kommissionen forelagde Europa-Parlamentet og Rådet ovennævnte forslag den 14. november 2012.
2. Forslaget tog sigte på at løse det alvorlige problem med kvinders underrepræsentation i børsnoterede selskabers selskabsorganer.
3. Europa-Parlamentet udpegede i syvende valgperiode Retsudvalget (JURI) og Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (FEMM) til udvalg med fælles ansvar for lovgivningsforslaget. JURI-udvalget udpegede Evelyn Regner (SD, AT) og FEMM-udvalget Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE, EL) som ordførere og stemte om betænkningen den 14. oktober 2013. Europa-Parlamentet fastlagde sin førstebehandlingsholdning med 66 ændringer den 20. november 2013¹.
4. Under Europa-Parlamentets niende valgperiode udpegede JURI-udvalget og FEMM-udvalget henholdsvis Lara Wolters (SD, NL) og Evelyn Regner (SD, AT) som ordførere og besluttede i fællesskab den 16. marts 2022, efter at Rådet var nået til enighed om sin generelle indstilling til forslaget, at indlede interinstitutionelle forhandlinger på grundlag af Parlamentets førstebehandlingsholdning.
5. I Rådet var det Socialgruppen, der den 1. februar 2013 foretog den første gennemgang af forslaget. Gruppen gennemgik også konsekvensanalysen på dette møde og efterfølgende møder (den 18. februar 2013 og den 25. marts 2013).
6. Der blev forelagt situationsrapporter for EPSCO-Rådet den 20. juni 2013, den 9. december 2013, den 19. juni 2014, den 11. december 2014 og den 18. juni 2015. Den 7. december 2015 gennemgik EPSCO-Rådet en kompromistekst, som formandskabet havde forelagt, men kunne ikke opnå kvalificeret flertal. Der blev forelagt endnu en situationsrapport for EPSCO-Rådet den 15. juni 2017. Efter yderligere arbejde på flere niveauer nåede Rådet til enighed om en generel indstilling den 14. marts 2022².

¹ P7_TA(2013)0488.

² 6468/22 + ADD 1.

7. Mellem marts og juni 2022 fandt forhandlinger sted mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen som facilitator med henblik på at nå til enighed om forslaget. Forhandlerne nåede den 7. juni 2022 til foreløbig enighed om en kompromistekst, som efterfølgende blev analyseret og godkendt af De Faste Repræsentanternes Komité den 15. juni 2022³.
8. Rådet har under sit arbejde også taget hensyn til udtalelsen fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg af 13. februar 2013 og udtalelsen fra Regionsudvalget af 30. maj 2013.
9. Under hensyntagen til den foreløbige enighed mellem medlovgiverne og efter juristlingvisternes gennemgang af teksten forventes Rådet at vedtage sin førstebehandlingsholdning til forslaget i oktober 2022.

II. FORMÅL

10. Kommissionens forslag fastsætter et kvantitativt mål om, at det underrepræsenterede køn skal tegne sig for 40 % i børsnoterede selskabers selskabsorganer, og forpligter selskaberne til at arbejde hen imod dette mål, bl.a. ved at indføre procedurebestemmelser for udvælgelse og udnævnelse af bestyrelsesmedlemmer.

III. ANALYSE AF RÅDETS FØRSTEBEHANDLINGSHOLDNING

A. Generelt

11. På grundlag af Kommissionens forslag har Parlamentet og Rådet ført forhandlinger med henblik på at indgå en aftale på tidspunktet for Rådets førstebehandlingsholdning (tidlig enighed ved andenbehandlingen). Teksten i udkastet til Rådets holdning afspejler til fulde det kompromis, som medlovgiverne er nået frem til.

³ 9880/22 + ADD 1.

12. Parlamentets førstebehandlingsholdning bekræftede i vid udstrækning den tilgang, som Kommissionen anlagde i sit forslag, der indeholdt en minimumsstandard for retfærdige og gennemsigtige udvælgelsesprocedurer med henblik på at forbedre kønsbalancen i selskabers selskabsorganer, men fastsatte ingen bindende kvoter. Rådets generelle indstilling, som blev vedtaget mere end ni år efter Parlamentets førstebehandlingsholdning, godkendte også denne tilgang og understregede samtidig behovet for at anerkende de forskellige midler, med hvilke medlemsstaterne kan opnå målene i direktivet i overensstemmelse med nærhedsprincippet.
13. Den kompromistekst, der er afspejlet i Rådets førstebehandlingsholdning, indeholder følgende centrale elementer:

B. Struktur og anvendelsesområde

a) Omorganisering af teksten

14. Rådet omorganiserede tekstens struktur for at skabe større klarhed og fremhæve sondringen mellem de mål, som de børsnoterede selskaber skal forfølge, og midlerne til at opnå dem (jf. artikel 5 og 6) og for at præcisere de øvrige bestemmelser, herunder dem, der vedrører individuelle mål, rapportering og organer til fremme af ligestilling (jf. artikel 5, 7 og 10). Denne omstrukturering gjorde det også muligt at afklare, hvordan suspensionsbestemmelsen fungerer (se nedenfor). For at præcisere, at suspension finder sted i forbindelse med gennemførelsen af direktivet, blev den relevante artikel under forhandlingerne mellem medlovgiverne flyttet til den sidste del af teksten (jf. artikel 12). Den resterende struktur i den aftalte tekst følger den logik, som Rådet har indført i sin generelle indstilling.

b. Titel

15. Titlen på det oprindelige forslag henviste kun til bestyrelsesmedlemmer, selv om forslaget faktisk indeholdt bestemmelser, der også finder anvendelse på direktører. For at sikre klarhed ændrede Rådet titlen for derved at forklare, at direktivet omfatter *alle* ledelsesmedlemmer, dvs. *både* direktører og bestyrelsesmedlemmer. Den samme præcisering blev desuden foretaget i hele teksten, hvor det var relevant. Denne tilgang blev vedtaget af medlovgiverne under forhandlingerne og fastholdes i kompromisteksten.

c. Definitioner (artikel 3)

16. I kompromisteksten er de vigtigste definitioner blevet tilpasset Rådets generelle indstilling. Navnlig henviser definitionen af "et børsnoteret selskab" til et selskab, der har sit vedtægtsmæssige hjemsted i en medlemsstat, og hvis *aktier* er optaget til handel på et reguleret marked.

d. Mål (artikel 5)

17. Europa-Kommissionens forslag indeholdt allerede to alternative mål: 40 % for bestyrelsesmedlemmer eller 33 % for alle ledelsesmedlemmer, selv om sidstnævnte mulighed ikke var så synlig. Rådet omformulerede de to mål og gjorde begge lige klare med henblik på at præcisere anvendelsesområdet og de påtænkte alternativer. Europa-Parlamentet så ikke noget behov for en sådan ændring og udtrykte bekymring over, at det kunne se ud som en sænkning af ambitionsniveauet. Som kompromis blev artikel 5 omformuleret en smule, så den ikke længere anvender udtrykket "sigter mod [...] at nå", men i stedet henviser til medlemsstaternes forpligtelse til at sikre, at børsnoterede selskaber er "underlagt" et af de to mål. Selve målene er der dog ikke ændret ved.

e) Offentlige over for private selskaber, og selskaber, i hvilke personer af det underrepræsenterede køn udgør mindre end 10 % af arbejdstagerne

18. Rådet ønskede at lade bestemmelsen om sondring mellem offentlige og private selskaber udgå, idet førstnævnte var omfattet af en tidligere måldato. Parlamentet ønskede på sin side at lade den bestemmelse udgå, der gav medlemsstaterne mulighed for at undtage de selskaber, i hvilke medlemmer af det underrepræsenterede køn udgør mindre end 10 % af arbejdstagerne, fra de centrale bestemmelser. Som kompromis udgik begge bestemmelser.

C) Udvælgelsesprocedurer

a. Positiv særbehandling (artikel 6)

19. Parlamentets holdning indeholdt flere bestemmelser, der fandt anvendelse på forhåndsudvælgelsesfasen. Som kompromis nåede medlovgiverne til enighed om en ordlyd, der klart præciserer, at positiv særbehandling gælder for hele udvælgelsesprocessen. I overensstemmelse med denne tilgang og i lyset af fast retspraksis på området specificeres det i kompromisteksten, at målet om at forbedre ligestillingen mellem kønnene bør regulere hele processen, herunder forhåndsudvælgelse, og der bør gives fortrinsstilling til det underrepræsenterede køn, forudsat at kandidaten har samme kvalifikationer som kandidaten af det modsatte køn, men ikke automatisk eller ubetinget.

b. Oplysningskrav (artikel 6, stk. 3)

20. Parlamentets holdning udvidede listen over oplysninger, som selskaber ville skulle give til afviste kandidater. Som led i det samlede kompromis blev de relevante bestemmelser imidlertid bibeholdt i en form, der ligger tæt op ad Kommissionens oprindelige forslag.

D. Suspensionsbestemmelse (artikel 12)

21. I sin generelle indstilling videreudviklede og finjusterede Rådet i en ånd af subsidiaritet suspensionsbestemmelsen i Kommissionens forslag for at give den nødvendige fleksibilitet til de medlemsstater, der allerede havde truffet lige så effektive foranstaltninger til en mere ligelig kønsfordeling i selskabers selskabsorganer og derfor bør have mulighed for at suspendere de proceduremæssige krav i direktivet. Parlamentet mente imidlertid, at suspensionsbestemmelsen i Rådets tekst potentielt var for åben og også delvis uklar, hvilket gav indtryk af et smuthul. Som kompromis blev medlovgiverne enige om at specificere, at suspensionsbestemmelsen kun vil være tilgængelig for medlemsstater, der har vedtaget nationale foranstaltninger, der påviseligt er "lige så effektive", hvilket betyder, at der bør kræves enten bindende kvantitative foranstaltninger i national lovgivning eller faktiske resultater i form af opnåelse af en bestemt procentdel. For at en medlemsstat kan gøre brug af suspensionsbestemmelsen, skal betingelserne ifølge kompromisteksten endvidere være opfyldt senest på datoen for direktivets ikrafttræden.
22. Desuden omfatter det indgåede kompromis *en udtømmende liste over betingelser*, som medlemsstaterne skal opfylde for at være berettiget til suspension, og en klarere beskrivelse af de centrale elementer, som den nationale lovgivning bør omfatte. Det udelader også den yderligere mulighed i Kommissionens forslag om suspension baseret på fremdriften hen imod fremskridt (frem for en bestemt procentsats, der allerede er opnået). Desuden blev der indsat en bestemmelse i revisionsartiklen om, at Kommissionen i sin rapport i 2030 skal overveje, om der eventuelt er behov for at revidere suspensionsbestemmelsens betingelser. Herudover vil medlemsstater, der gør brug af suspensionsbestemmelsen, også skulle rapportere ikke blot om, hvorvidt og hvordan de har opfyldt de gældende betingelser, men også om, hvorvidt de gør yderligere fremskridt hen imod en mere ligelig kønsfordeling, hvilket er i overensstemmelse med deres bredere forpligtelse til at rapportere om deres fremskridt generelt. Kompromiset fastsætter også, at medlemsstaterne anvender direktivet, og at Kommissionen aflægger rapport om denne anvendelse.

E. Datoer og frister (artikel 5)

23. I betragtning af det antal år, der var gået, siden forslaget blev udarbejdet, ajourførte Rådet datoerne og fristerne i sin generelle indstilling. Parlamentet vedtog allerede i 2013 sin udtalelse og havde derfor ikke mulighed for en sådan ajourføring. Forhandlingerne mellem medlovgiverne fokuserede på gennemførelsesfristen og den fastsatte måldato med henvisning til direktivets mål, idet Parlamentet opfordrede til en strammere tidsplan. Det aftalte kompromis er ændret tilbage til en standardgennemførelsesperiode på to år og fastsætter mældatoen for opfyldelsen af de kvantitative mål til den 30. juni 2026, halvvejs mellem medlovgivernes respektive mandater.

F. Sanktioner (artikel 8)

24. Der var betydelig forskel mellem holdningen i Rådets generelle indstilling, som fastholdt en kort og generel ordlyd, der henviste til "håndhævelsesforanstaltninger", og Parlamentets holdning, som var mere detaljeret og ville have forpligtet medlemsstaterne til at indføre specifikke sanktioner såsom bøder, annullering af udnævnelser og udelukkelse fra offentlige udbud og fra adgang til EU-midler. Den kompromistekst, der blev opnået enighed om, anvender udtrykket "sanktioner" og tager udgangspunkt i Kommissionens oprindelige idé om kun som eksempel at nævne bøder og annullering af udnævnelser. Der er også medtaget en generel bestemmelse om offentlige udbud, som forpligter medlemsstaterne til at sikre, at børsnoterede selskaber ved udførelsen af offentlige kontrakter og koncessioner overholder gældende social- og arbejdsretlige forpligtelser i overensstemmelse med gældende EU-lovgivning. Endelig blev en alternativ form for sanktion eller uformelt incitament også medtaget i teksten som led i kompromiset, nemlig medlemsstaternes offentliggørelse af en liste over selskaber, der har opfyldt de kvantitative mål i direktivet.

G. Revision (artikel 13)

25. Parlamentet påtænkte i sin holdning udtrykkeligt at gøre det muligt for Kommissionen at foreslå en revision af direktivets anvendelsesområde, så det kommer til at omfatte de europæiske institutioner og organer, ikkebørsnoterede selskaber, sanktioner og suspensionsbestemmelsen. Rådet gik ind for en mere generel formulering, eftersom Kommissionen under alle omstændigheder har initiativretten til at træffe afgørelse om fremtidige forslag til revision eller supplering af direktivet. Kompromisteksten opfordrer Kommissionen til i sin rapport i 2030 at undersøge direktivets effektivitet, det eventuelle behov for at udvide direktivets anvendelsesområde på et senere tidspunkt til ikkebørsnoterede selskaber, der ikke er SMV'er, og en af betingelserne i suspensionsbestemmelsen, nemlig den, der er baseret på de fremskridt, der er gjort (artikel 12, stk. 1, litra a)). SMV'er og EU-institutionerne er udtrykkeligt udelukket fra revisionsartiklen ifølge det indgåede kompromis. Der er imidlertid tilføjet en betragtning om EU-institutionernes rolle som forbillede for at tage hensyn til eksisterende ligestillingsstrategier (betragtning 12).

H. Teknisk bilag

26. Rådet har i sin holdning tilføjet et teknisk bilag med angivelse af det specifikke antal poster som ledelsesmedlem, der anses for nødvendige for at nå de kvantitative mål, der er udtrykt i procent i direktivet. Dette bilag indgår i det kompromis, som medlovgiverne er nået til enighed om.

IV. KONKLUSION

27. Rådets holdning fastholder de vigtigste mål i Europa-Kommissionens forslag og respekterer til fulde det kompromis, der blev opnået enighed om under de uformelle forhandlinger mellem Rådet og Europa-Parlamentet med støtte fra Kommissionen.
28. Det kompromis, som medlovgiverne nåede til enighed om, blev bekræftet ved en skrivelse af 16. juni 2022 fra formændene for Europa-Parlamentets Retsudvalg og Udvalg om Kvinders Rettigheder og Ligestilling. Det forventes at blive vedtaget af Rådet som førstebehandlingsholdning på et senere tidspunkt.